

HƯỚNG DẪN THIẾT KẾ NÔNG THÔN

TÀI LIỆU CẦN THIẾT ĐỂ NÔNG THÔN VIỆT NAM PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG

TS.KTS. HOÀNG NGỌC LAN, ThS.KTS. HOÀNG LÊ NAM HẢI*

RURAL DESIGN GUIDELINES - NECESSARY DOCUMENTS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF VIETNAM'S RURAL AREAS

Urbanization is an inevitable trend globally, especially in developing countries like Vietnam. In recent years, the urbanization process has greatly affected the development of rural areas, especially rural areas located on the urban fringe and even rural areas that have been formed for a long time with their own identity. The national target program for new rural construction and recently the advanced new rural area is a national key program in improving the lives of rural people. This has changed the production method, improved the living conditions of the people and changed the rural landscape space. However, besides the positive points mentioned above, there are still some limitations affecting the environment and rural landscape, although there are regulations on managing the architecture of rural residential areas according to the approved detailed planning project. This article examines the ways of rural development in the world through rural design guidelines, from which some lessons are drawn for the development of rural areas in Vietnam to both preserve the identity, landscape and environment of rural areas, improve the quality of life of the people and move towards sustainable development.

Keywords: rural, rural design guidelines, sustainable development.

Quá trình đô thị hoá là một xu thế tất yếu trên toàn cầu, đặc biệt là tại các nước đang phát triển như Việt Nam. Trong những năm gần đây, quá trình đô thị hoá tác động nhiều đến sự phát triển của các khu vực nông thôn, đặc biệt là các khu vực nông thôn nằm tại rìa đô thị và kể cả các khu vực nông thôn đã được hình thành từ lâu đời với bản sắc riêng. Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới và gần đây là nông thôn mới nâng cao là một chương trình trọng điểm quốc gia trong việc nâng cao đời sống cho người dân nông thôn. Điều này đã làm thay đổi phương thức sản xuất, cải thiện điều kiện sống của người dân và thay đổi không gian cảnh quan vùng nông thôn. Tuy nhiên, bên cạnh các điểm tích cực đã được nêu trên thì vẫn còn một số mặt hạn chế ảnh hưởng đến môi trường và cảnh quan nông thôn mặc dù đã có quy chế quản lý kiến trúc điểm dân cư nông thôn theo đồ án quy hoạch chi tiết đã được phê duyệt. Bài viết này xem xét các cách thức phát triển nông thôn trên thế giới thông qua các hướng dẫn thiết kế nông thôn, từ đó rút ra một số bài học kinh nghiệm cho việc phát triển các khu vực nông thôn tại Việt Nam để vừa bảo tồn được bản sắc, cảnh quan và môi trường vùng nông thôn, vừa nâng cao chất lượng sống của người dân và hướng đến phát triển bền vững.

Keywords: nông thôn, hướng dẫn thiết kế nông thôn, phát triển bền vững.

Mở đầu

Từ năm 2010, nước ta bắt đầu triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới để thúc đẩy sự phát triển của vùng nông thôn cả nước. Để thực hiện chương trình này, việc lập quy hoạch nông thôn và đặc biệt là quy hoạch chi tiết các điểm dân cư nông thôn là yêu cầu đầu tiên. Theo Nghị định 85/2020/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật Kiến trúc, sau khi các đồ án quy hoạch chi tiết điểm dân cư nông thôn được phê duyệt, quy chế quản lý kiến trúc nông thôn được lập để làm cơ sở cho việc kiểm soát việc xây dựng mới, cải tạo, chỉnh trang và bảo vệ cảnh quan vùng nông thôn để thực thi quy hoạch.

Quá trình phát triển các vùng nông thôn theo Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới đã làm thay đổi hẳn bộ mặt và đem lại một sức sống mới cho vùng nông thôn. Tuy nhiên, bên cạnh đó có nhiều bất cập, như sự xuất hiện của các công trình kiến trúc có hình thức không phù hợp, làm phá vỡ cảnh quan, mất đi bản sắc vốn có lâu đời của vùng nông thôn và tác động tiêu cực đến môi trường. Điều này một phần là do trong đồ án quy hoạch chi tiết điểm dân cư nông thôn không có các hướng dẫn thiết kế như phần thiết kế đô thị cho các đồ án quy hoạch xây dựng đô thị theo Thông tư 06/2013/TT-BXD hướng dẫn về nội dung thiết kế đô thị. Do đó, quy chế quản lý nông thôn được lập dựa trên các đồ án quy hoạch chi tiết sẽ thiếu các phần hướng dẫn chi tiết cho các công trình kiến trúc, không gian mở, các hướng dẫn cụ thể cho các không gian cần bảo tồn, vùng cảnh quan cần bảo vệ... cho từng vùng nông thôn đặc thù và đa dạng ở Việt Nam.

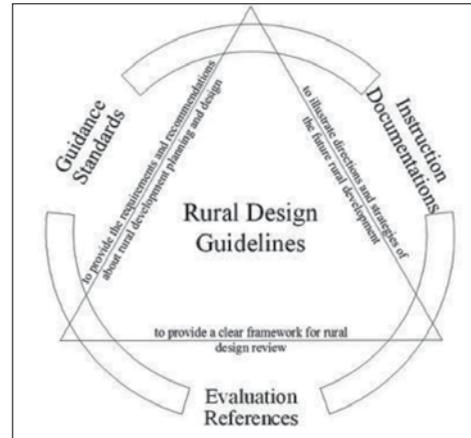
Hướng dẫn thiết kế nông thôn tại các nước trên thế giới

Các khái niệm liên quan đến Hướng dẫn thiết kế nông thôn (Rural Design Guidelines)

Thuật ngữ “Hướng dẫn thiết kế” (hoặc “Hướng dẫn kỹ thuật”) của nhiều nước trên thế giới tuy có cách diễn đạt khác nhau nhưng đều đưa ra khái niệm Hướng dẫn thiết kế là phần diễn giải thêm cho việc lập quy hoạch, cụ thể hoá các chính sách từ cấp trên để thúc đẩy hiệu quả việc thực hiện các dự án cụ thể.

“Hướng dẫn Thiết kế nông thôn” là một trong những văn bản quy định hướng dẫn cho các bên liên quan đến sự phát triển nông thôn trên cơ sở nhu cầu thực tế dựa trên các chính sách và khung pháp lý hiện hành. Các hướng dẫn phải dựa trên sự hiểu biết về điều kiện môi trường và các đặc điểm truyền thống của địa phương để xác định và diễn giải các mục đích phát triển nông thôn, tóm tắt và thúc đẩy các chiến lược kỹ thuật về quy hoạch và thiết kế nông thôn, hướng dẫn và kiểm soát các đặc điểm về môi trường và cảnh quan của không gian nông thôn, và đảm bảo và chuẩn hóa các quy trình thiết kế, xây dựng và quản lý nông thôn. Vai trò và chức năng của các Hướng dẫn thiết kế nông thôn bao gồm ba khía cạnh (hình 1):

- (1) Tiêu chuẩn hướng dẫn (Guidance Standards): cung cấp các yêu cầu và khuyến nghị về quy hoạch phát triển và thiết kế nông thôn.
- (2) Tài liệu hướng dẫn (Instruction Documentations): minh hoạ các định hướng và chiến lược phát triển nông thôn trong tương lai.
- (3) Tham khảo đánh giá (Evaluation References): cung cấp một khuôn khổ rõ ràng cho việc đánh giá thiết kế nông thôn.

Hình 1: Ba chức năng quan trọng của hướng dẫn thiết kế nông thôn - Nguồn: [2]

Đây là tài liệu quan trọng của các cơ chế hướng dẫn và kiểm soát đã được thiết lập tương ứng cho phát triển nông thôn tại các nước trên thế giới.

Bên cạnh khái niệm Hướng dẫn thiết kế nông thôn, còn khái niệm “Tài liệu quy hoạch bổ sung” (SPD - Supplementary Planning Document). Đây là một phần của Khung phát triển địa phương (LDF - Local Development Framework). Chúng được lập ra để cung cấp hướng dẫn, thông tin hoặc làm rõ bổ sung về quy hoạch địa phương hoặc các chính sách phát triển khác, được sử dụng làm hướng dẫn quan trọng trong việc lập và đánh giá quy hoạch.

Hướng dẫn thiết kế nông thôn ở Anh

Hướng dẫn thiết kế vùng ngoại ô - Tài liệu quy hoạch bổ sung - Croydon Council

Tại Anh, vùng nông thôn thuộc đô thị đóng vai trò rất quan trọng vì chịu tác động của quá trình đô thị hoá mạnh, nhưng vẫn phải bảo tồn các bản sắc của vùng nông thôn. Do đó, hầu hết các điểm dân cư nông thôn nằm ở rìa đô thị (surburne) đều được lập hướng dẫn thiết kế. Tùy theo đặc trưng từng đô thị mà các hướng dẫn thiết kế có các mối quan tâm khác nhau, để từ đó đưa ra các hướng dẫn khác nhau.

Theo Quy hoạch của Croydon (phê duyệt 2/2018), Croydon sẽ phát triển thêm 32.890 ngôi nhà mới vào năm 2036. Với diện tích đất phát triển nhà ở bị hạn chế tại các khu vực đã xây dựng, vấn đề phát triển nhà ở mà không làm suy yếu bản sắc và di sản có giá trị của Croydon là điều cấp thiết. Tiến trình quy hoạch và thiết kế dựa vào các cơ hội và thách thức liên quan đến sự phát triển trong tương lai bao gồm ngập lụt, đất vành đai xanh đô thị, các di sản địa phương, công viên và vườn lịch sử khảo cổ học... để từ đó đưa ra các hướng dẫn thiết kế cụ thể cho khu vực các di sản, các mô hình nhà ở mới với yêu cầu về thiết kế bền vững và quy định xây dựng chặt chẽ. Hướng dẫn thiết kế này dành cho các dự án phát triển nhà ở ngoại ô trên toàn quận Croydon. Ngoài việc cung cấp hướng dẫn thiết kế kỹ thuật, hướng dẫn này nêu rõ cách thức phát triển nhà ở, bao gồm cả việc mở rộng và cải tạo tại các khu phố trên toàn quận. Đây là một phần của chiến lược toàn diện do Hội đồng thúc đẩy nhằm mang lại lợi ích công cộng hữu hình cho các cộng đồng ngoại ô và hạn chế những tác động tiêu cực đến các tiện ích công cộng hiện tại do sự gia tăng mật độ nhà ở.

Hình 2: Một số hướng dẫn trích từ Hướng dẫn thiết kế vùng ngoại ô - Tài liệu quy hoạch bổ sung, Croydon Council - Nguồn: [1]

Tài liệu bao gồm 5 chương, trong đó có 3 chương chính tập trung vào hướng dẫn thiết kế cho 3 khu vực cụ thể: Phát triển nhà ở ngoại ô; các khu vực tập trung tăng cường; và mở rộng và chỉnh trang nhà ở. Các chương này quy định một cách cụ thể từ việc tối ưu hoá các địa điểm, kết nối giao thông cho đến chi tiết các công trình (vật liệu, hình khối, chi tiết kiến trúc...).

Hướng dẫn thiết kế nông thôn ở Canada

Tại các vùng nông thôn Canada, các điểm dân cư nông thôn có các đặc điểm và mạng lưới cơ sở hạ tầng khác nhau nên nó tạo nên sự độc đáo do các điểm khác biệt này. Do đó, việc áp dụng một hướng dẫn thiết kế chung sẽ gặp nhiều thách thức do sự không đồng nhất về tài nguyên thiên nhiên, hệ thống hạ tầng, lối sống, văn hoá, cách thức và mức độ phát triển kinh tế. Việc áp dụng các hướng dẫn này có thể có kết quả thực tế khác nhau đối với mỗi cộng đồng dân cư nông thôn. Tuy nhiên, các hướng dẫn này đại diện cho các nguyên tắc lập quy hoạch hợp lý và được sử dụng để đạt được các yêu cầu tốt nhất trong thiết kế. Do đó, các hướng dẫn thiết kế là cần thiết đối với mục đích là cung cấp hướng dẫn thiết kế để đánh giá, thúc đẩy và đạt được sự phát triển phù hợp tại các điểm dân cư nông thôn.

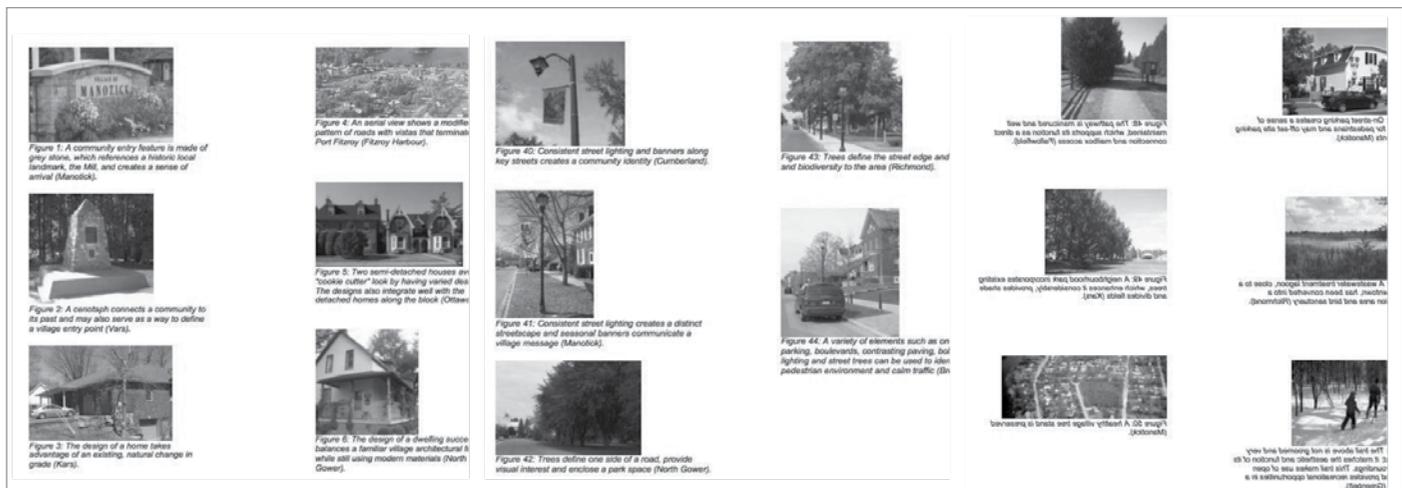
Mục tiêu của hướng dẫn nhằm thúc đẩy sự phát triển các truyền thống, văn hóa, lịch sử và bản sắc quen thuộc độc đáo định hình

làng nông thôn; tăng cường chất lượng và sự đa dạng của các công trình di sản; củng cố các khu trung tâm làng như là nơi mọi người sinh sống, làm việc, vui chơi và gặp gỡ; duy trì và thúc đẩy phát triển mật độ tương đối thấp, quy mô nhỏ và tăng cường mối liên kết hiện có giữa làng với thiên nhiên, nước, không khí sạch và vùng nông thôn. Hướng dẫn thiết kế bao gồm 43 hướng dẫn, tương ứng với 3 chủ đề chính của nông thôn:

(1) Bố trí và thiết kế cộng đồng: bao gồm hướng dẫn 1-11, tập trung vào việc bố trí các thành phần của điểm dân cư nông thôn như cổng làng, kết nối giao thông xe, đi bộ, lô đất, mục đích sử dụng đất (phát triển hỗn hợp, nhà ở, trung tâm thương mại...), các địa điểm phát triển không gian mở, không gian nghệ thuật... sao cho đảm bảo các khu vực phát triển mới phải tôn trọng địa hình tự nhiên và tích hợp các dạng địa hình hiện có như đồi, ruộng bậc thang, vách đá, thung lũng, mỏm đá và dòng nước.

(2) Di sản và kiến trúc: bao gồm hướng dẫn 12-18, tập trung vào việc xác định, bảo tồn và/hoặc phục hồi các địa danh, điểm nhấn và tầm nhìn của cộng đồng để giữ gìn bản sắc nông thôn và việc bảo tồn các công trình kiến trúc lịch sử hoặc chuyển đổi công năng, cải tạo các công trình lịch sử cho phù hợp giai đoạn phát triển mới.

(3) Hình thức xây dựng: bao gồm hướng dẫn 19-27, tập trung vào việc giảm dấu chân môi trường (the environmental footprint) của

Hình 3: Một số hướng dẫn trích từ Hướng dẫn thiết kế nông thôn- Ottawa- Canada - Nguồn: [5]

các công trình kiến trúc bằng cách đáp ứng các tiêu chuẩn đánh giá hiệu quả năng lượng; đưa ra các yêu cầu về hình khối, tầng cao, mặt đứng, hình thức kiến trúc... của các công trình xây mới để đảm bảo được cảnh quan chung của điểm dân cư.

(4) Cảnh quan đường phố: bao gồm hướng dẫn 28-39, hướng dẫn thiết kế từ mặt tiền của công trình cho đến các không gian công cộng như vỉa hè, lối đi bộ, mái hiên, cây trồng, biển báo, chiếu sáng đường phố, bãi xe... nhằm tạo ra không gian đường phố tại các tuyến phố chính của điểm dân cư nông thôn đầy đủ tiện ích và sống động.

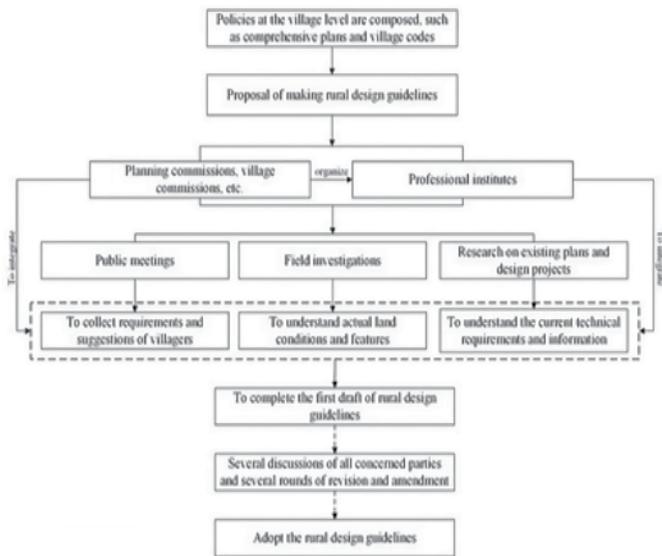
(5) Không gian mở: bao gồm hướng dẫn 40-43, tập trung vào mạng lưới đi bộ, đi xe đạp tiếp cận từ trung tâm đến tất cả các địa điểm trong điểm dân cư và các khu vực tự nhiên như sông, hồ, đất ngập nước, kể cả đường mòn và kết hợp các cây xanh, rừng lịch sử vào việc phát triển các công viên và không gian cộng đồng.

Hướng dẫn thiết kế nông thôn ở Mỹ

Là một quốc gia có mức độ đô thị hóa tương đối cao và đã thực hiện cải cách nông thôn từ sớm, Mỹ cũng phải đối mặt với một loạt khó khăn trong phát triển nông thôn do sự tăng trưởng vùng. Trên cơ sở và sự hướng dẫn của quy hoạch vùng và nông thôn, một hệ thống hướng dẫn và kiểm soát phát triển nông thôn đã được thiết lập, lấy các hướng dẫn thiết kế nông thôn làm tiêu chuẩn và tham chiếu, và được vận hành thông qua một hệ thống đánh giá thiết kế hoàn chỉnh, đã trở thành mục tiêu có giá trị cho nghiên cứu và học tập.

Hướng dẫn thiết kế nông thôn của Mỹ được phân thành 4 loại: hướng dẫn thiết kế nông thôn tổng thể; hướng dẫn thiết kế nông thôn cho các khu vực cụ thể; hướng dẫn thiết kế nông thôn bảo vệ các công trình và khu vực lịch sử, văn hóa; và hướng dẫn thiết kế nông thôn cho các công trình và khu vực chức năng cụ thể. Mỗi hướng dẫn bao gồm phạm vi áp dụng; các hướng dẫn và kiểm soát chính; các cơ chế cân nhắc trong thiết kế; tính toàn diện và phù hợp. Do phạm vi áp dụng rộng, 4 loại hướng dẫn thiết kế nông thôn này có hình thức, nội dung, trọng tâm hướng dẫn và kiểm soát, thực hành đa dạng.

Quy trình lập hướng dẫn thiết kế nông thôn ở Mỹ tương đối hoàn thiện và có hệ thống. Các chính sách được biên soạn ở cấp xã

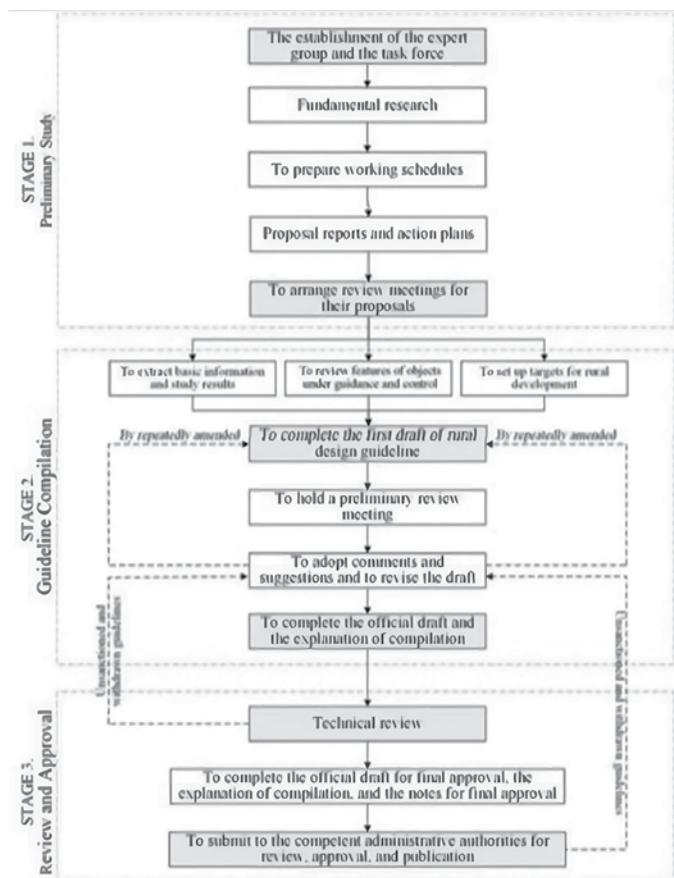
Hình 4: Quy trình lập hướng dẫn thiết kế nông thôn ở Mỹ - Nguồn: [2]

(như kế hoạch toàn diện, quy tắc xã), xác định các mục tiêu phát triển rõ ràng trong tương lai. Để đảm bảo tính thực tế của các mục tiêu phát triển, đề xuất để lập hướng dẫn thiết kế nông thôn sẽ được các Ban quy hoạch, Ủy ban xã và các viện chuyên môn cùng soạn thảo. Trong quá trình soạn thảo, các cuộc họp công khai được tổ chức để thu thập các yêu cầu và đề xuất của người dân, các cuộc điều tra thực địa để tìm hiểu điều kiện và đặc điểm thực tế của đất đai. Các kế hoạch và dự án thiết kế hiện có sẽ được nghiên cứu để hiểu các yêu cầu kỹ thuật và thông tin hiện tại. Dựa trên các thông tin trên, dự thảo hướng dẫn thiết kế nông thôn sẽ được hoàn thành trên tất cả các nguồn lực tích hợp. Sau các góp ý và chỉnh sửa nhiều lần, hướng dẫn thiết kế nông thôn sẽ được xem xét và được cơ quan có thẩm quyền về phát triển nông thôn thông qua.

Hướng dẫn thiết kế nông thôn ở Trung Quốc

Là một nước đang phát triển, các vùng nông thôn Trung Quốc đã có nhiều thay đổi, mang lại điều kiện sống tốt hơn cho người dân. Tuy nhiên, bên cạnh đó vẫn nảy sinh nhiều bất cập như sự phát triển của các công trình mới không phù hợp với phương thức sản xuất và sinh hoạt của địa phương. Hiện nay tại Trung Quốc vẫn còn ít các nghiên cứu về hướng dẫn và kiểm soát môi trường nhằm

Hình 5: Quy trình lập hướng dẫn thiết kế nông thôn ở Trung Quốc - Nguồn: [2]

đảm bảo hiệu quả thực hiện quy hoạch và chính sách nông thôn. Các tài liệu hướng dẫn thiết kế nông thôn đã được ban hành tại một số tỉnh và thành phố của Trung Quốc vẫn ở mức sơ bộ trong khi quy trình lập, nội dung và cơ chế hoạt động được cải tiến liên tục. Hướng dẫn thiết kế nông thôn ở Trung Quốc được phân loại theo mục đích áp dụng chính; ranh giới hành chính; loại nông thôn; và loại thiết kế để hướng dẫn và kiểm soát.

Quy trình lập hướng dẫn thiết kế nông thôn của Trung Quốc được xây dựng chặt chẽ và chi tiết, bao gồm ba giai đoạn: nghiên cứu sơ bộ, biên soạn hướng dẫn và xem xét và phê duyệt. Giai đoạn nghiên cứu sơ bộ bắt đầu bằng việc thành lập tổ chuyên gia để nghiên cứu nền tảng, chuẩn bị kế hoạch làm việc, đề xuất báo cáo và kế hoạch hành động và sắp xếp các cuộc họp xem xét đề xuất. Giai đoạn biên soạn hướng dẫn thì sẽ hoàn thành bản phác thảo trên trích xuất kết quả nghiên cứu và thông tin cơ bản, xem xét đặc điểm của các đối tượng dưới sự hướng dẫn và kiểm soát, thiết lập các mục tiêu cho phát triển nông thôn. Bản thảo này sẽ được xem xét sơ bộ và lấy ý kiến, chỉnh sửa để hoàn thành bản thảo chính thức và giải thích về việc biên soạn. Giai đoạn xem xét và phê duyệt sẽ được kiểm tra về kỹ thuật, hoàn thành bản thảo chính thức để nộp cho chính quyền xem xét, phê duyệt và công bố.

Tóm lại

Hầu hết các vùng nông thôn tại các nước đều được phát triển dưới Hướng dẫn thiết kế nông thôn. Các hướng dẫn này vừa là

tiêu chuẩn hướng dẫn (Guidance Standards) để cung cấp các yêu cầu và khuyến nghị về quy hoạch phát triển và thiết kế nông thôn, vừa là tài liệu hướng dẫn (Instruction Documentations) để minh họa các định hướng và chiến lược phát triển nông thôn trong tương lai, vừa là tham khảo đánh giá (Evaluation References) để cung cấp khung đánh giá thiết kế nông thôn. Tùy theo từng quốc gia, các tài liệu này được nghiên cứu và lập dựa trên một quy trình chặt chẽ và đồng bộ, được phê duyệt bởi các cấp có thẩm quyền để áp dụng cho từng vùng nông thôn cụ thể.

Hướng dẫn thiết kế nông thôn tại Việt Nam

Tại Việt Nam, chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới từ năm 2010 đã làm thay đổi hoàn toàn bộ mặt nông thôn trong thời gian qua. Tuy nhiên, để nông thôn tiếp tục phát triển bền vững, đặc biệt là trong bối cảnh biến đổi khí hậu như hiện nay, vẫn cần phải xem xét để bổ sung tài liệu Hướng dẫn thiết kế nông thôn bên cạnh đồ án quy hoạch chung và quy hoạch chi tiết điểm dân cư nông thôn.

Với sự đa dạng về mặt địa lý, sản xuất, lịch sử, văn hoá..., các vùng nông thôn tại Việt Nam cũng có các đặc trưng khác nhau, như điểm dân cư nông thôn nằm ở rìa đô thị (surban), đặc biệt là các đô thị lớn sẽ có đặc trưng khác với các điểm dân cư nông thôn khác; điểm dân cư nông thôn miền đồng bằng khác với miền núi; điểm dân cư nông thôn của các dân tộc khác nhau sẽ có bản sắc khác nhau về kiến trúc, không gian cảnh quan... Điều này cho thấy rất cần các hướng dẫn thiết kế để có thể cụ thể hoá các tiêu chuẩn thiết kế cho từng vùng nông thôn khác nhau; đây cũng là tài liệu để

định hướng sự phát triển tương lai và là khung tham chiếu để đánh giá sự phát triển của các điểm dân cư nông thôn. Để thực hiện các Hướng dẫn thiết kế nông thôn, có thể cân nhắc các cách thức sau: (1) Lập Tiêu chuẩn hướng dẫn (Guidance Standards) để cung cấp các yêu cầu và khuyến nghị về quy hoạch phát triển và thiết kế nông thôn cho các vùng nông thôn Việt Nam có những đặc điểm khác nhau về địa lý, vị trí, văn hoá, sản xuất... Nội dung này phải đề xuất các nguyên tắc, nêu bật các đặc điểm nông thôn, chú ý đến di sản văn hóa, bảo vệ môi trường sinh thái, nhấn mạnh vào thiết kế nhân văn và kiên trì phát triển bền vững phát triển, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc thực hiện mọi mặt phát triển nông thôn trên nền tảng vững chắc.

(2) Lập Tài liệu hướng dẫn (Instruction Documentations) để minh hoạ các định hướng và chiến lược phát triển nông thôn trong tương lai. Trên cơ sở đồ án quy hoạch đã được phê duyệt và các chính sách phát triển chung của vùng, tỉnh, thành phố, các đơn vị lập đồ án quy hoạch nông thôn đề xuất các giải pháp về tổ chức không gian chung và chi tiết các yếu tố cụ thể (công trình, không gian mở, không gian cần bảo tồn...). Đây là các nội dung để đưa vào Quy chế quản lý cụ thể cho từng điểm dân cư nông thôn.

Kết luận

Mặc dù quá trình đô thị hoá là xu thế chung của toàn cầu, nhưng vùng nông thôn vẫn luôn còn tồn tại và đóng vai trò quan trọng trong sự phát triển chung của xã hội. Trong bối cảnh hiện nay, đặc biệt là sự biến đổi khí hậu, thì sự phát triển của nông thôn càng cần kiểm soát để phát triển bền vững. Hướng dẫn thiết kế nông thôn

cần nhắc đầy đủ các yếu tố lịch sử, xã hội, kinh tế, văn hóa để xác định các điểm kiểm soát chính đối với quy hoạch và thiết kế, thực hiện và quản lý sự phát triển, hỗ trợ các luật và tiêu chuẩn khác nhau về quy hoạch và thiết kế nông thôn, tạo thành hệ thống chỉ đạo và kiểm soát tương đối hoàn chỉnh mà các nước trên thế giới đã áp dụng để xây dựng vùng nông thôn phát triển bền vững. Đây là các bài học mà Việt Nam cần xem xét đưa ra các quy định về việc lập Tiêu chuẩn hướng dẫn và tài liệu Hướng dẫn thiết kế nông thôn để vừa bảo tồn được bản sắc đã hình thành từ lâu đời, vừa đảm bảo việc phát triển bền vững và tạo nên bộ mặt mới của vùng nông thôn Việt Nam thế kỷ 21.

* Viện Đô thị Thông minh và Quản lý (ISCM), Đại học Kinh tế TP.HCM (UEH), lanhn@ueh.edu.vn, haihln@ueh.edu.vn

Ngày nhận bài: 05/11/2024
Ngày gửi phản biện: 05/11/2024
Ngày duyệt đăng: 25/12/2024

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Croydon Council (2019), *Urban Design Guide- Supplementary Planning Document*
2. Dongzhu Chu and Rouhan Li (2019), *A Comparative Study of Chinese and American Rural Design Guidelines, International Journal of Structural and Civil Engineering Research Vol. 8, No. 1, February 2019*
3. Appendix 15- Rural Design Guide: <https://countydevelopmentplan.meath.ie/wp-content/uploads/2015/04/appendix-15-rural-design-guide.pdf>
4. Chapter 13: Rural Design Guide: <https://consult.carlow.ie/ga/system/files/materials/376/Chapter%2013%20Rural%20Design%20Guide.pdf>
5. Design Guidelines for Rural Villages <https://documents.ottawa.ca/sites/default/files/documents/cap128008.pdf>